

GEESTERSINGEL 57-57a

Algemeen

De winkel met bovenwoning (winkelhuis genoemd) op de hoek Geestersingel is in 1905 tegelijkertijd met het bijbehorende losstaande pakhuis met bovenhuis (woonhuis genoemd) aan de Stuartstraat 2-4 gebouwd. De panden opgetrokken in een heroriëntatie op vroegere bouwstijlen zijn voor rekening van J.G. Schaaf jr. Prinsengracht 421 te Amsterdam gebouwd en ontworpen door de Alkmaarse architect H.J. Beelenkamp (4-10-1905).

Het pand dat direct aan de rooilijn is gelegen, is onderdeel van een karakteristieke gevelwand die trapsgewijze verspringt en in de uitvoering refereert aan details van de eerder gebouwde buurpanden 58-59 en 60, te zien aan de gevelbanden, loggia en toren.

Schaaf of zijn zoon waren opdrachtgever van meer panden aan de Stationsweg en Stationsstraat en mogelijk ook aan de Geestersingel. Hij werkte meermalen samen met de architect Beelenkamp.

Bouwkundig detail van dit pand is dat de voormalige schoorstenen in het pand niet op ravelingen zijn gezet maar dat de voet tandgewijs uit de belendende muren is opgemetseld. In 1916 bevindt zich een slagerij in het winkelhuis dat voor F. 7,= per week door Mevrouw C.S. Pronk-Schaaf te Alkmaar aan A.J. Broes wordt verhuurd.

De open plaats tussen het hoekpand en het voormalige pakhuis (Stuartstraat 2-4) is later in opdracht van J. Schot bebouwd. (jaren vijftig?)

In 1955 wordt de woning met winkel voor C. Swart verbouwd en er wordt een closet toegevoegd. In 1956 is er sprake van een uitbreiding van een herstelplaats voor motoren (meetwerktuig voor benzine van motorvoertuigen) en in 1958 komt er nog een benzine installatie bij. Deze uitbreiding heeft waarschijnlijk betrekking op de nieuwe werkplaats tussen de twee panden, waarvan de ingang aan de Stuartstraat is.

In 1973/ 1974 wordt de winkel met de werkplaats verbouwd tot de bodega "Brasil". De herinrichting geschiedt door interieurverzorging: F. Peereboom uit Alkmaar.

Tegenwoordig in 2002 is er een muziekwinkel in het pand gevestigd.

De oorspronkelijke langgerekte plattegrond van het pand bestond uit een winkel, zitkamer met keuken op de parterre met aansluitend een open plaats. Aansluitend gescheiden door een muur wederom een open plaats en een pakhuis met een portiekingang aan de Stuartstraat.

Inmiddels zijn de meeste schuifvensters vervangen door vaste ramen al dan niet met uitzetbovenlichten. Het torendak boven de loggia in de afgeschuinde hoekzijde is inmiddels verdwenen.

De panden Stuartstraat 2 en 4 in dezelfde stijl gebouwd behoren niet tot de bescherming.

Beschrijving

Een op een rechthoekig grondplan gebouwd woonhuis annex winkel met twee en drie bouwlagen onder een samengesteld dak. Het afgeplatte schilddak is aan de voorzijde doorlopend naar de zijkant links met steile dakvlakken uitgerust. Het rechter dakvlak wordt op de schuine dakzoom gedekt met een gepleisterde rollaag met een topje. De linker zijgevel aan de Stuartstraat is links opgetrokken met drie bouwlagen onder over de achterzijde doorlopend plat dak. De afgeschuinde gevel met winkelentree wordt bekroond met een dakdoorbrekende toren waarvan de het tentdak is verdwenen.

De omlopende nokranden zijn voorts gedekt met een fries met kroonlijst en aan de achterzijde met een boeiboord. De schuine dakvlakken zijn belegd een rode kruispan en onderaan voorzien van bakgoten.

De gevels zijn boven een donker gepleisterde plint opgetrokken in rode steen waalformaat in kruisverband met een platvolle voeg. De gevels worden rondom horizontaal geleed door gele gemetselde gevelbanden ter hoogte van de lekdorpels, wisseldorpels en bovendorpels van de

ramen. Alle ramen (vroeger schuifvensters) op de parterre en de eerste verdieping en de bovenzijde van de loggia worden ontlast met segmentbogen met verdiepte spaarvelden gevuld met stroomlagen met een gele voeg en op de tweede bouwlaag door rollagen. Het étalageraam aan de Stuartstraat wordt gedekt met een fries met kroonlijst en aan de zijde van de Geestersingel is een reclametekstbord boven het raam geplaatst (valt niet onder de bescherming).

De ontlastingsbogen zijn voorzien van gele aanzetstenen en sluitstenen.

Het dak bezit aan de voorzijde rechts in het schuine dakvlak een rechthoekige dakkapel gedekt door een zadeldak met overstek.

De accentuering van het winkelgedeelte in de hoekpartij is op de ontwerptekening neoclassicistisch uitgevoerd met een hoofdstel en architraven. De entree bezit nu een gepleisterde geprofileerde segmentboog met spaarveld leunden op pilasters(witgeschilderd). De voorgevel Geestersingel (ZO) is links uitgerust met een afgeschuinde zijde die opgaat als een dakdoorbrekende toren waarvan het spitse tentdak niet meer aanwezig is. De baksteen zijgevels snijden links en rechts in de schuine dakvlakken om boven de nokrand te eindigen. Het fries met kroonlijst dat dienst doet als gevelbeëindiging van de zijgevels eindigt met een geprofileerde hoek op de licht risalerende schuine torengewel aan beide zijden van de loggia balustrade.

Op de parterre bevindt zich onder een deurbovenlicht een nieuwe winkel deur gedekt door een segmentboog. Daarboven op de verdieping bevindt zich een licht uitkragend Frans balkon voorzien van een rond uitbuikend gietijzeren spijlenbalustrade versierd met krulhartjes en aan de zijkant extra verfraaid met smeedijzeren bladvormen. De betonnen vloer aan de voorzijde is als kroonlijstje afgewerkt. De zich hier bevindende balkondeur met onderpaneel wordt gedekt door een bovenlicht en draait naar binnen open.

De loggia op de bovenste verdieping bezit een gepleisterd plafond en is voorzien van een gemetselde borstwering met vijf uitgespaarde staande rechthoekige openingen die in stijl refereren aan de buurhuizen. De borstwering wordt gedekt door een overkragende rollaag. Onder de segmentboog overspant een ijzeren stang de ruimte. Een deur geeft toegang tot de loggia.

Rechts bevindt zich op de parterre een etalage voorzien van een grote winkelruit met rode grestegel lekdorpel. De verdieping wordt horizontaal geleed door twee schuifvensters en in het schuine dakschild bevindt zich de genoemde dakkapel gedekt door een zadeldak. Boven het rechthoekige raam is driehoekig houten beschot aangebracht. Rechts bevindt zich vanaf de onderzijde van het schuine dakvlak een opgaande gepleisterde schoorsteen.

De zijgevel Stuartstraat (ZW) is rechts uitgevoerd met een geveldeel dat beëindigd wordt door een fries met kroonlijst en daarboven een kort steil dakvlak en links wordt een smal opgaand recht afgeplat bouwvolume met drie bouwlagen eveneens beëindigd met een kroonlijst.

Rechts op de parterre bevindt zich een zelfde etalageraam als eerder beschreven en dit wordt links geflankeerd door twee vernieuwde ramen met bovenlichten. De verdieping wordt geleed door een horizontale raamas bestaande uit drie identieke ramen met uitzet bovenlichten. Het buitenste raam links wordt ter hoogte van de segmentbogen geflankeerd door ventilatieroosters.

In het recht opgaande dakdoorbrekende bouwdeel links bevindt zich boven in een T-venster.

De voormalige open plaatsen zijn dichtgebouwd en het platte dak doet nu dienst als terras.

De achtergevel (NW) wordt beëindigd door een boeiboord en de doorlopende gele banden verfraaien ook hier het muurwerk. Het bovenste raam bezit tevens een band boven de strek.

De parterre is niet oorspronkelijk hetgeen ook telt voor de terrasdeur op de verdieping. Het openslaande raam onder het boeiboord is wel oorspronkelijk.

Motivering

Het hoekpand Geestersingel 57 is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde al voorbeeld van een mooi bewaard woonwinkelhuis in 1905 opgetrokken in de eclectische bouwstijl. Het is tevens een mooi voorbeeld van het werk van de Alkmaarse architect H.J. Beelenkamp.

Daarnaast heeft het pand stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een beeldbepalende rij panden aan de Geestersingel te Alkmaar.